

Concursul regional „PRIN LABIRINTUL MATEMATICII”

ediția a XVI-a, Baia Mare, 25 noiembrie 2023

BAREM DE CORECTARE, CLASA A IX-A

Subiectul 1. Se consideră ecuația $(ax-b)^2 + (bx-a)^2 = x$, $a, b \in \mathbb{Z}^*$, care admite o soluție număr întreg.

- a.** Arătați că $a = b$.
b. Rezolvați ecuația.

Soluție:

a. După efectuarea calculelor ecuația devine $(a^2 + b^2)x^2 - x(4ab + 1) + a^2 + b^2 = 0$1p

Ecuația admite soluții reale $\Leftrightarrow \Delta \geq 0 \Leftrightarrow \Delta = (4ab + 1)^2 - 4(a^2 + b^2)^2 \geq 0 \Leftrightarrow$

$\Delta = [1 - 2(a-b)^2] \cdot [1 + 2(a+b)^2] \geq 0 \Rightarrow 1 - 2(a-b)^2 \geq 0 \Rightarrow \underbrace{(a-b)^2}_{\in \mathbb{N}} \leq \frac{1}{2} \Rightarrow a = b$2p

b. Cum $(ax-b)^2 + (bx-a)^2 \geq 0 \Rightarrow x \geq 0$, deci soluția număr întreg este chiar număr natural.1p

Pentru $a = b$ ecuația devine: $2a^2x^2 - x(4a^2 + 1) + 2a^2 = 0$. Fie x_1, x_2 soluțiile ecuației, cu $x_1 \in \mathbb{N}$. Din Viète,

avem $x_1 + x_2 = 2 + \frac{1}{2a^2}$ și $x_1x_2 = 1 \Rightarrow x_1 + \frac{1}{x_1} = 2 + \frac{1}{2a^2}$1p

Cum $x = 0$ și $x = 1$ nu sunt soluții, avem că $x_1 \geq 2$.

$a \in \mathbb{Z}^* \Rightarrow a^2 \geq 1 \Rightarrow x_1 + \frac{1}{x_1} = 2 + \frac{1}{2a^2} \leq 2 + \frac{1}{2} < 3$1p

Deci $2 \leq x_1 + \frac{1}{x_1} < 3$ și cum $x_1 \in \mathbb{N} \Rightarrow x_1 = 2, x_2 = \frac{1}{2} \Rightarrow 2 + \frac{1}{2a^2} = 2 + \frac{1}{2} \Rightarrow a^2 = 1 \Rightarrow a = \pm 1$1p

Subiectul 2. Determinați $a, b \in \mathbb{R}$ știind că $\left[\sqrt{n^2 + an + b} \right] = n + 1, \forall n \in \mathbb{N}$, unde prin $[x]$ se înțelege partea întreagă a numărului real x .

Gazeta Matematică nr. 1/2023

Soluție:

$n = 0 \Rightarrow \left[\sqrt{b} \right] = 1 \Rightarrow 1 \leq \sqrt{b} < 2 \Rightarrow b \in [1, 4)$1p

Din $\left[\sqrt{n^2 + an + b} \right] = n + 1 \Rightarrow n + 1 \leq \sqrt{n^2 + an + b} < n + 2 \Rightarrow (n + 1)^2 \leq n^2 + an + b < (n + 2)^2$

$\Rightarrow 1 - b \leq (a - 2)n, \forall n \in \mathbb{N}$ (1) și $b - 4 < (4 - a)n, \forall n \in \mathbb{N}$. (2)1p

Dacă $a < 2$, inegalitatea (1) este echivalentă cu $n \leq \frac{1-b}{a-2}, \forall n \in \mathbb{N}$, fals.1p

Dacă $a > 4$, inegalitatea (2) este echivalentă cu $n < \frac{b-4}{4-a}, \forall n \in \mathbb{N}$, fals.1p

Cazul I. $a = 2$. Relațiile (1) și (2) devin $\begin{cases} 1-b \leq 0 \\ b-4 < 2n, \forall n \in \mathbb{N} \end{cases} \Leftrightarrow b \in [1, 4)$1p

Cazul II. $a = 4$. Relațiile (1) și (2) devin $\begin{cases} \frac{1-b}{2} \leq n, \forall n \in \mathbb{N} \\ b-4 < 0 \end{cases} \Leftrightarrow b \in [1, 4)$1p

Cazul III. $a \in (2, 4)$. Relațiile (1) și (2) devin $\begin{cases} \frac{1-b}{a-2} \leq n, \forall n \in \mathbb{N} \\ \frac{b-4}{4-a} < n, \forall n \in \mathbb{N} \end{cases} \Leftrightarrow b \in [1, 4)$.

Convin perechile (a, b) cu $a \in [2, 4], b \in [1, 4)$1p

Subiectul 3. Pe laturile $\triangle ABC$ se consideră punctele M, N, P astfel încât $\overrightarrow{AM} = m \cdot \overrightarrow{AB}, \overrightarrow{BN} = n \cdot \overrightarrow{BC}, \overrightarrow{CP} = p \cdot \overrightarrow{CA}$. Demonstrați că centrul de greutate al triunghiului $\triangle MNP$ aparține medianei din A a $\triangle ABC$ dacă și numai dacă $2n = m + p$.

Soluție:

Fie G centrul de greutate al $\triangle MNP$ și AA' mediana din A .

Avem $\overrightarrow{AG} = \frac{1}{3}(\overrightarrow{AM} + \overrightarrow{AP} + \overrightarrow{AN})$1p

$$\frac{CP}{CA} = p \Rightarrow \frac{AP}{CA} = 1 - p \Rightarrow \overrightarrow{AP} = (1 - p)\overrightarrow{AC}$$

$$\frac{BN}{BC} = n \Rightarrow \frac{BN}{NC} = \frac{n}{1-n} \Rightarrow \overrightarrow{AN} = (1-n)\overrightarrow{AB} + n\overrightarrow{AC} \Rightarrow \overrightarrow{AG} = \frac{1}{3}((m-n+1)\overrightarrow{AB} + (1-p+n)\overrightarrow{AC}) \quad \dots\dots\dots 3p$$

$$\overrightarrow{AA'} = \frac{1}{2}(\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{AC}) \quad \dots\dots\dots 1p$$

$$G \in AA' \Leftrightarrow \overrightarrow{AG} \text{ și } \overrightarrow{AA'} \text{ sunt coliniari} \Leftrightarrow \frac{\frac{m-n+1}{3}}{\frac{1}{2}} = \frac{\frac{1-p+n}{3}}{\frac{1}{2}} \Leftrightarrow m-n+1 = 1-p+n \Leftrightarrow m+p = 2n. \quad \dots\dots 2p$$

Subiectul 4.

a. Arătați că pentru orice numere reale $a, b, c \in \mathbb{R}$ are loc inegalitatea

$$2a^2 + (b+c)^2 \geq \frac{(2a+b+c)^2}{3}.$$

b. Fie $a, b, c > 0$. Demonstrați că

$$\frac{2a^2 + (b+c)^2}{ab+bc} + \frac{2b^2 + (c+a)^2}{bc+ca} + \frac{2c^2 + (a+b)^2}{ca+ab} > 8.$$

student Robert Rogozsan

Soluție:

a. $3(2a^2 + (b+c)^2) \geq (2a+b+c)^2 \Leftrightarrow (b+c-a)^2 \geq 0$2p

b. Avem

$$\frac{2a^2 + (b+c)^2}{ab+bc} + \frac{2b^2 + (c+a)^2}{bc+ca} + \frac{2c^2 + (a+b)^2}{ca+ab} \geq \frac{(2a+b+c)^2}{3(ab+bc)} + \frac{(2b+c+a)^2}{3(bc+ca)} + \frac{(2c+a+b)^2}{3(ca+ab)} \stackrel{T.A.}{\geq}$$

$$\geq \frac{(4(a+b+c))^2}{6(ab+bc+ca)} = \frac{16(a+b+c)^2}{6(ab+bc+ca)} \dots\dots\dots 2p$$

Întrucât $a^2 + b^2 + c^2 \geq ab + bc + ca$ (*) vom avea

$$\frac{16(a+b+c)^2}{6(ab+bc+ca)} = \frac{8(a^2 + b^2 + c^2 + 2ab + 2bc + 2ca)}{3(ab+bc+ca)} \geq \frac{8 \cdot 3(ab+bc+ca)}{3(ab+bc+ca)} = 8. \dots\dots\dots 2p$$

Egalitatea nu are loc.1p

